

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور

جمهوری اسلامی ایران
وزارت کار و امور اجتماعی

معاونت پژوهش و برنامه ریزی

دفتر طرح و برنامه های درسی

استاندارد شغل و آموزش

کارور تولید کمپوست فازهای ۱ و ۲

گروه شغلی کشاورزی (امور باغی و زارعی)

شماره ملی شناسایی شغل

6-27/92/1/2

ناظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

شماره ملی شناسایی شغل : ۶-۲۷/۹۲/۱/۲

شروع اعتبار : ۸۸/۶/۱:

پایان اعتبار : ۹۳/۶/۱

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته کشاورزی (امور باخی و زراعی) :

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد شغل و آموزش :

انجمن پرورش دهنگان قارچ خوارکی کشور مستقر در تهران

فرآیند اصلاح و بازنگری :

آدرس :

تهران - خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالي ، نبش نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فني و حرفه اي کشور ، شماره ۲۵۹

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷ تلفن ۶۶۵۶۹۹۰۰

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود .

استاندارد آموزش :

نقشه‌ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به اهداف یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مریبان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مریبان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی . که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگوش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

مالحظاتی است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد .

نام شغل : کارور تولید کمپوست فازهای ۱ و ۲

شرح شغل^۱

کارور تولید کمپوست شغلی از حرفه تولید قارچ خوارکی است که وظایف وی از مرحله تامین، انتخاب مواد اولیه مناسب و همچنین تسلط کامل به فرایند کمپوستینگ و دستورالعمل چگونگی مصرف مواد اولیه و نهایتاً انتقال کمپوست بر روی بستر می باشد و با مشاغل تامین کننده های مواد اولیه و کارگر تولید کمپوست و مدیر تولید در ارتباط است.

ویژگی های کارآموز ورودی

حداقل میزان تحصیلات : لیسانس مهندسی کشاورزی گرایش ها - میکروبیولوژی

حداقل توانایی جسمی : سلامت کامل

مهارت های پیش نیاز این استاندارد : ندارد

طول دوره آموزش

طول دوره آموزش	: ۷۵ ساعت
- زمان آموزش نظری	: ۲۷ ساعت
- زمان آموزش عملی	: ۴۸ ساعت
- کارورزی	: - ساعت
- زمان پروژه	: - ساعت

شیوه ارزشیابی

آزمون کتبی % ۲۰

آزمون عملی % ۷۰

ارزشیابی مشاهده ای % ۱۰

صلاحیت های حرفه ای مریبیان

- لیسانس مهندسی کشاورزی شاخه باغبانی - یکسال سابقه کار مرتبط و گواهینامه حرفه ای
- لیسانس مهندسی کشاورزی گرایشهای صنایع غذایی، امور دام ، زراعت، اصلاح نباتات ، منابع طبیعی
- دو سال سابقه کار - گواهینامه حرفه ای
- لیسانس زیست شناسی ، علوم تغذیه، میکروبیولوژی سه سال سابقه کار - گواهینامه حرفه ای

استاندارد شغل^۲

– شایستگی های^۳ شغلی

ردیف	توانایی ها
۱	توانایی برنامه ریزی تولید
۲	توانایی نظارت بر کیفیت مواد اولیه
۳	توانایی تحویل و انبارش مواد اولیه
۴	توانایی برنامه ریزی مراحل تولید کمپوست فاز ۱ و پر کردن بونکرها و تونل ها
۵	توانایی فرمولاسیون تولید کمپوست
۶	توانایی برنامه ریزی و نظارت بر مراحل تولید کمپوست فاز ۲
۷	
۸	
۹	
۱۰	
۱۱	
۱۲	

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی :
	جمع	عملی	نظری	
	۱۷	۱۲	۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، اینمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
کپسول آتش نشانی- رطوبت ستح محیط کوره ظروف شیشه ای آزمایشگاه بیل مکانیکی بوته چینی	دانش : - فرآیند فرآوری کمپوست - فرآیند ویژگیهای مواد اولیه - فرآیند خصوصیات فیزیکی، شیمیایی، و بیولوژیکی کمپوست - فرآیند پاستوریزاسیون و کاندیشنینگ کمپوست - مهارت : - محاسبه تعیین نسبت های مواد اولیه - محاسبه میزان رطوبت مورد نیاز برای کلش و کمپوست - کنترل اختلاط مواد اولیه - بررسی نتایج آزمایش مواد اولیه و کمپوست در مراحل مختلف فرآوری			
	۴	۲	۲	نگرش : - دقیق در انتخاب مواد اولیه و فرمولاسیون - دقیق در کنترل مراحل مختلف تولید کمپوست - -

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش				عنوان توانایی :
		نظری	عملی	جمع	
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی					دانش ، مهارت ، نگرش ، اینمنی توجهات زیست محیطی مرتبط
					ایمنی : - رعایت نکات اینمنی کاربرد بیل مکانیکی در محوطه - استفاده از نردهبان اینمن - استفاده از لباس کار -
					توجهات زیست محیطی : - جلوگیری از آلودگی آب - نگهداری و انبارش مواد اولیه در مکان مناسب - جلوگیری از بی هوازی شدن کمپوست و استفاده بهینه از مصرف آب و استفاده مجدد پساب -

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی :
	جمع	عملی	نظری	
	۲۰	۱۴	۶	
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
	دانش : - معیار های برنامه ریزی زمانی پر و تخلیه کردن سالن جهت تولید با صرفه اقتصادی - - -			
	مهارت : - نحوه محاسبه ظرفیت تولید موردنیاز - نحوه محاسبه میزان مواد اولیه مورد نیاز - برنامه ریزی زمان برای تامین مواد اولیه - نحوه کاربرد صحیح کمپوست ترنر - نحوه کاربرد صحیح تأسیسات سالن پاستوریزاسیون			
	نگرش : -			
	ایمنی : -			
	توجهات زیست محیطی : -			

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی :
	جمع	عملی	نظری	
	۸	۴	۴	
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی				دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط
		۲	۲	دانش : - ویژگی های مواد اولیه مناسب جهت تولید کمپوست - ویژگی های شرایط مناسب برای نگهداری مواد اولیه -
	۲	۲		مهارت : - کنترل ویژگی های مواد اولیه واردہ به مزرعه - نظارت بر تحویل و تخلیه مواد اولیه مناسب
				نگرش :
				ایمنی : - رعایت اصول ایمنی در انبارش مواد اولیه - پوشیدن لباس کار
				توجهات زیست محیطی :

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

عنوان توانایی :

توانایی برنامه ریزی تولید کمپوست فاز ۱ و پرکردن تونل ها

	زمان آموزش			
	جمع	عملی	نظری	
	۱۳	۸	۵	
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی				دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط
		۱ ۲ ۱ ۱		دانش : - ویژگی های کمپوست در مراحل مختلف فاز ۱ - فرایند تخمیر و فعالیت های میکرو ارگانیسمی - نکات مورد اهمیت در زمان کنترل پرکردن بونکر در فاز I و تونل در فاز II طبق اصول صحیح - ویژگی های تونل های پاستوریزه
	۱ ۱ ۲ ۲ ۲			مهارت : - برنامه ریزی ماهانه برای مراحل مختلف - برنامه ریزی روزانه با توجه به شرایط موجود - کنترل نتایج آنالیز کمپوست - تعیین روش مناسب برای رفع نقص احتمالی کمپوست - محاسبه ارتفاع مناسب انباشتگی کمپوست در بونکر و تونل
				نگرش : -
				ایمنی : -
				توجهات زیست محیطی : - جمع آوری پساب حاصل از کمپوست فاز ۱ و دفع صحیح ضایعات

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

	زمان آموزش			عنوان توانایی :
	جمع	عملی	نظری	
	۷	۴	۳	
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
	دانش : - فرآیند فیزیکی شیمیایی در حین مراحل تولید کمپوست - نقش مواد اولیه مختلف در فرآیند تولید کمپوست -			
	مهارت : - محاسبه میزان مواد اولیه مورد نیاز با توجه به نتایج آنالیزدر آزمایشگاه - محاسبه فرمولی ترکیب مواد اولیه برای تولید کمپوست استاندارد			
	نگرش : - دقت در محاسبات فرمولاسیون کمپوست			
	ایمنی : - رعایت نکات ایمنی در هوادهی و بخار دهی واستفاده از ماشین آلات و تجهیزات			
	توجهات زیست محیطی :			

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزشی

زمان آموزش				عنوان توانایی :
	جمع	عملی	نظری	
	۱۰	۶	۴	توانایی برنامه ریزی و نظارت بر مراحل تولید کمپوست فاز ۲
تجهیزات ، ابزار ، مواد صرفی و منابع آموزشی	<p>دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی</p> <p>توجهات زیست محیطی مرتبط</p>			
دستگاه کیسه زنی کیسه پلاستیکی سنسور حرارتی دیگ بخار تونل پاستوریزاسیون دستگاه تهویه	<p>دانش :</p> <ul style="list-style-type: none"> - ویژگی های بونکر و تونل - تغییرات فیزیکی و شیمیایی کمپوست در مراحل مختلف فاز ۲ - ویژگی و حجم اسپان مورد نیاز برای یک تن کمپوست - ویژگی های کمپوست مرغوب <p>مهارت :</p> <ul style="list-style-type: none"> - کنترل شرایط دما و هوای کمپوست در داخل تونل - نحوه استفاده از ادوات تاسیساتی - کنترل ویژگی های کمپوست و تشخیص مرغوبیت - - <p>نگرش :</p> <ul style="list-style-type: none"> - اجرای صحیح عملیات پاستوریزه و کاندیشنینگ - اجرای صحیح تخلیه کمپوست ، اسپان زنی ، کیسه و یا بلوك زدن - اجرای صحیح بارگیری کمپوست جهت انتقال به فاز ۳ <p>ایمنی :</p> <ul style="list-style-type: none"> - رعایت نکات ایمنی در هوادهی ، بخاردهی و استفاده از ماشین آلات و تجهیزات <p>توجهات زیست محیطی :</p> <ul style="list-style-type: none"> - 			

– برگه استاندارد تجهیزات ، مواد ، ابزار –

ردیف	مشخصات فنی	تعداد	شماره
۱	کپسول آتش نشانی		
۲	رطوبت سنج		
۳	بیل مکانیکی		
۴	سنسور حرارتی		
۵	دستگاه کیسه زنی		
۶	کیسه پلاستیکی		
۷	سنسور حرارتی		
۸	دیگ بخار		
۹	تونل پاکستوزیزاسیون		
۱۰	دستگاه تهویه		

توجه :

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .
- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود .
- مواد به ازاء یک نفر کارآموز محاسبه شود .

- منابع و نرم افزار های آموزشی

ردیف	شرح